

Pan
Paweł Czyszczon
Dyrektor
Wydziału Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski
Województwa Dolnośląskiego

Mail
2018-03-01

Nasz znak
DDD.WL.6935.64.2018.KS

Data
13-04-2018

Sprawa: posiadanie kwalifikacji zawodowych przez Beneficjenta jako warunek wypłaty II tranzy pomocy w ramach poddziałania 19.2 w zakresie podejmowania działalności gospodarczej

Stanisław Janiec Dyrektor

W odpowiedzi na zapytania w zakresie poddziałania 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność objętego PROW na lata 2014-2020 dotyczące kwalifikacji zawodowych beneficjentów, poniżej przedstawiam stanowisko w tym zakresie.

W omawianej sprawie, jak wynika z treści Państwa pisma, w ramach poddziałania 19.2 przyznana została pomoc dwóm beneficjentom na realizację operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej.

Beneficjent I – w ramach umowy o przyznaniu pomocy zobowiązał się do realizacji operacji polegającej na uruchomieniu punktu świadczenia usług optometrycznych poprzez założenie działalności gospodarczej Pinoptix, w ramach której zajmować się będzie wykonywaniem badań optometrycznych oraz sprzedażą specjalistycznych soczewek okularowych do okularów ochronnych i sportowych. Zakres rzeczowo-finansowy operacji obejmuje m.in. zakup urządzeń niezbędnych do wykonywania badań optometrycznych, prowadzenia sklepu stacjonarnego i internetowego.

Beneficjent II – w ramach umowy o przyznaniu pomocy zobowiązał się do realizacji operacji polegającej na podjęciu działalności gospodarczej z zakresu inżynierii środowiska. W ramach operacji zajmować się będzie świadczeniem usług w zakresie pomiarów instalacji wodno-kanalizacyjno-gazowej, ich wytyczania i inwentaryzacji, opracowaniem koncepcji projektowych oraz projektowaniem. Zakres rzeczowo-finansowy operacji obejmuje zakup urządzeń pomiarowych oraz sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem.

Jak wynika z treści pisma, żaden z beneficjentów nie posiada uprawnień w zakresie podejmowanej przez siebie działalności (pierwszy - w zakresie optometrii; drugi – uprawnień geodezyjnych oraz projektowych). Beneficjenci posiadają natomiast praktykę i doświadczenie w wymienionym zakresie takie jak np. praktyki studenckie, współpracę z firmami branżowymi, przeszkolenie z obsługi sprzętu do wykonywania pomiarów. Beneficjenci w ramach operacji nie będą zatrudniać pracowników natomiast utworzą miejsce pracy dla siebie poprzez samozatrudnienie. W związku z tym, że sami beneficjenci nie posiadają stosownych uprawnień zamierzają zawrzeć umowy współpracy z osobami

posiadającymi odpowiednie certyfikaty (uprawnienia), które będą sprawowały nadzór merytoryczny nad wykonywanymi przez beneficjentów czynnościami; osoby te będą niejako opiekunami zawodowymi beneficjentów.

Beneficjenci złożyli w Samorządzie Województwa wnioski o płatność dla drugiej transzy pomocy. Jak wynika z pisma, załącznikiem do wniosku o płatność drugiej transzy jest m.in. dokument potwierdzający kwalifikacje zawodowe beneficjenta lub zatrudnionego pracownika, w sytuacji, gdy prowadzenie działalności gospodarczej jest uzależnione od posiadania odpowiednich kwalifikacji na podstawie odrębnych przepisów. W tym kontekście po stronie Samorządu Województwa zrodziła się wątpliwość, czy umowa o współpracy z osobami posiadającymi uprawnienia zawodowe w danym zakresie oraz ich nadzór merytoryczny i zawodowy nad działalnością beneficjenta może stanowić podstawę spełnienia warunku wypłaty pomocy w ramach podejmowania działalności gospodarczej.

Zgodnie z § 29 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW na lata 2014-2020, zwanego dalej rozporządzeniem, w przypadku operacji w zakresie określonym w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a (podejmowanie działalności gospodarczej) środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane w dwóch transzach z tym, że:

- 1) pierwsza transza pomocy obejmuje 80% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana jeżeli beneficjent:
  - a) podjął we własnym imieniu działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej,
  - b) zgłosił się do ubezpieczenia społecznego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania działalności, o której mowa w lit. a,
  - c) uzyskał pozwolenia, zezwolenia i inne decyzje, w tym ostateczną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją;
- 2) druga transza pomocy obejmuje 20% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli operacja została zrealizowana zgodnie z biznesplanem, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 5.

Jednocześnie stosownie do postanowień umów, Agencja wypłaca środki finansowe z tytułu pierwszej transzy pomocy, jeżeli beneficjent:

- 1) podjął we własnym imieniu działalność gospodarczą, o której mowa w § 5 pkt 3,
- 2) dokonał zgłoszenia działalności gospodarczej do rejestru CEIDG,
- 3) dokonał zgłoszenia działalności gospodarczej do rejestru działalności regulowanej, o którym mowa w art. 65 ustawy o swobodzie działalności regulowanej – jeżeli dotyczy,
- 4) zgłosił się do ubezpieczeń społecznych, o których mowa w § 5 pkt 4,
- 5) uzyskał pozwolenia, zezwolenia i inne decyzje, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją,
- 6) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie,
- 7) złożył wniosek o płatność w terminie, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 1.

Agencja wypłaca środki finansowe z tytułu drugiej transzy pomocy, jeżeli beneficjent:

- 1) zrealizował operację zgodnie z biznesplanem, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy i utworzył miejsca pracy, o których mowa w § 5 pkt 6 (przy czym warunek ten w umowie zawartej z Jakubem Wrotkowskim został wykreślony);
- 2) realizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
- 3) udokumentował zrealizowanie operacji;
- 4) złożył wniosek o płatność drugiej transzy pomocy nie później niż w terminie 2 lat od dnia zawarcia umowy i nie później niż w dniu 31 grudnia 2022 r., z zastrzeżeniem § 6 (§ 8 ust. 1 i 2).

Warto zaznaczyć, że w przypadku Beneficjenta I celem operacji jest „założenie działalności gospodarczej i podjęcie pierwszego zatrudnienia w celu zwiększenia doświadczenia zawodowego i uzyskania źródła zarobkowania”. Wskaźnikiem realizacji celu jest utworzenie jednego miejsca pracy (1 etatu) – samozatrudnienie. W biznesplanie Beneficjent wskazał, że w ramach realizacji operacji polegającej na świadczeniu usług optometrycznych, w celu douczenia się zawodu i dopracowania systemu pracy, zamierza podjąć stałą współpracę z optometrystą, okulistą oraz optykami, tj. osobami posiadającymi stosowne uprawnienia zawodowe, które będą sprawować nadzór merytoryczny nad zadaniami realizowanymi przez beneficjenta. Beneficjent w biznesplanie określił również, że w ramach realizacji operacji utworzy stanowisko pracy – właściciel, menager, sprzedawca poprzez samozatrudnienie.

Z kolei w przypadku Beneficjenta II, „celem operacji jest utworzenie jednego miejsca pracy i utrzymanie go przez minimum 2 lata od daty otrzymania płatności końcowej”, wskaźnikiem zaś stworzenie miejsca pracy dla beneficjenta na zasadzie samozatrudnienia. Ponadto z treści biznesplanu wynika, że sam Beneficjent ukończył studia inżynierskie na kierunku Inżynieria Środowiska Politechniki Wrocławskiej, gdzie nabył umiejętności projektowania i obsługi sieci i instalacji wodno-kanalizacyjnych, gazowych, wentylacyjnych, ogrzewniczych i ciepłowniczych. Zaznaczył natomiast, że w zakresie projektowania i pomiarów w terenie potrzebne są uprawnienia geodezyjne i projektowe, których sam nie posiada. W związku z tym nawiązał współpracę z osobami posiadającymi stosowne uprawnienia, które będą nadzorować jego prace. Co istotne, Beneficjent zaznaczył również, że do prowadzenia podejmowanej przez niego działalności nie jest wymagane posiadanie koncesji, patentów ani specjalistycznych technologii.

Z treści przytoczonych powyżej regulacji oraz postanowień umownych wynika zasadniczo, że warunkiem wypłaty pomocy (pierwszej transzy) jest m.in. uzyskanie pozwolenia, zezwolenia i innych decyzji, w tym ostatecznej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją. Jeżeli zatem do wykonywania podejmowanej przez beneficjenta działalności konieczne byłoby posiadanie przez niego jakichś szczególnych uprawnień zawodowych (np. certyfikatów) winien je zdobyć do czasu złożenia wniosku o płatność pierwszej transzy pomocy.

Jak wskazano powyżej Beneficjent I w ramach umowy o przyznaniu pomocy zobowiązał się do założenia działalności gospodarczej polegającej na uruchomieniu punktu świadczenia usług optometrycznych natomiast Beneficjent II zobowiązał się do podjęcia działalności gospodarczej z zakresu inżynierii środowiska. Zwracam uwagę, że z przepisów prawa powszechnego, nie wynikają żadne normy (ograniczenia), które pozwalałyby twierdzić, że tego rodzaju działalności, których wykonywanie podjęli się beneficjenci mogłyby być prowadzone tylko i wyłącznie przez osoby (właścicieli) posiadające osobiście stosowne uprawnienia zawodowe, w tym sensie, że np. prowadzenie salonu optycznego (optometrycznego) byłoby możliwe tylko wówczas, jeżeli podejmujący działalność jest optykiem czy optometrystą, a prowadzenie biura projektowego dopuszczalne tylko wtedy, gdy osobą prowadzącą taką działalność (właścicielem) byłby podmiot, który posiada wszystkie uprawnienia (certyfikaty) projektowe. Wspomniane rodzaje działalności nie są działalnościami regulowanymi w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Można zatem dojść do wniosku, że prowadzenie rzeczonych działalności nie jest warunkowane posiadaniem przez osoby prowadzące (podejmujące) taką działalność żadnych szczególnych uprawnień. W praktyce mogłoby to oznaczać tyle, że nawet jeśli osoba, która zamierza wykonywać dany rodzaj działalności nie posiada z zakresu tej działalności specjalnych uprawnień zawodowych może ją prowadzić posługując się np. zdolnościami zawodowymi innych osób (korzystając z zasobów, doświadczenia innych podmiotów). Warto dodać, że w obydwu przypadkach beneficjenci posiadają stosowne doświadczenie w zakresie prowadzonej przez siebie działalności m.in. odpowiednie przeszkolenie, praktyki, w tym poprzez współpracę z firmami branżowymi.

Ponadto przepisy rozporządzenia nie zawierają regulacji, które wyłączałyby możliwość korzystania przez beneficjenta przy realizacji operacji z doświadczenia i wiedzy (zdolności zawodowych) innych osób w tym np. na zasadzie współpracy poprzez zawarcie z nimi umowy cywilnoprawnej bądź też takich unormowań, które wprost wskazywałyby, że w ww. przypadku podmioty takie winny być zatrudnione przez beneficjenta wyłącznie na umowę o pracę. Tego rodzaju postanowień brak jest również na gruncie umów o przyznaniu pomocy zawartych z beneficjentami.

Reasumując: w świetle powyższego, w tym mając na względzie fakt, że prowadzenie wspomnianych działalności nie jest uzależnione od posiadania przez osobę właściciela (prowadzącą taką działalność) stosownych uprawnień zawodowych a przepisy rozporządzenia wykonawczego nie zawierają zapisów wykluczających korzystanie przez beneficjenta przy realizacji operacji ze zdolności innych podmiotów, czy też wskazujących na zatrudnianie takich osób wyłącznie na umowę o pracę, nie byłoby przeszkód do tego, aby uznać za dopuszczalne zawieranie przez beneficjentów umów o współpracy z osobami posiadającymi stosowne uprawnienia zawodowe w przypadku, gdy sam beneficjent takich uprawnień nie będzie posiadał. W konsekwencji, przy założeniu, że beneficjent zrealizował operację zgodnie z pozostałymi warunkami określonymi w przepisach rozporządzenia wykonawczego oraz postanowieniami umowy, w tym wykonał założenia biznesplanu, osiągnął planowane cele operacji oraz wskaźniki ich realizacji możliwe byłoby rozważenie wypłacenia beneficjentowi pomocy.

Jednocześnie nadmieniam, że zobowiązanie nałożone na beneficjenta w formularzu wniosku o płatność drugiej transzy pomocy, dotyczące złożenia przez niego wraz z wnioskiem dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe jego lub zatrudnionego pracownika oraz zasady wypełniania wniosku określone w Instrukcji wypełniania wniosku o płatność na operacje w zakresie podejmowania działalności gospodarczej (...) nie powinny mieć przeważającego znaczenia nad przepisami prawa powszechnie obowiązującego, które do prowadzenia ww. działalności beneficjentów nie wymagają posiadania przez nich jako właścicieli szczególnych uprawnień (certyfikatów).

Przypominam także, iż niniejsza opinia nie może stanowić rozstrzygnięcia sprawy, lecz może być wzięta pod uwagę przy podejmowaniu przez Samorząd Województwa ostatecznej decyzji dotyczącej wypłaty pomocy. Każda bowiem sprawa jest rozpatrywana indywidualnie w kontekście konkretnej operacji, która ma swój cel, zakres i specyfikę, a Samorząd Województwa podejmuje decyzję w oparciu o zgromadzone w sprawie dokumenty.

L. Popowicz
Departament Działań
Delegowanych
ZASTĘPCA DYREKTORA
Michał Prus
Michał Prus